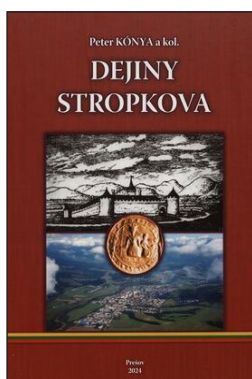

KÓNYA, Peter a kol. *Dejiny Stropkova*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2024. 622 s. ISBN 978-80-555-3056-7.

Prívlastok monumentálna sa plne hodí na publikáciu, ktorú napísal profesor Peter Kónya spolu s ďalšími štyrmi autorami – ďalšími dvoma profesormi Evou Michaeli a Jaroslavom Vencálkom a Milanom Belejom a Boženou Tomášovou. Dejiny mesta Stropkov sú tak detailne predstavené v 17 samostatných kapitolách na vyše 600 stranách (vo formáte A4!) od popisu geografickej polohy a vymedzenia územia (autorkou je E. Michaeli) cez text o osídlení územia Stropkova v praveku a včasnom stredoveku (autorkou je B. Tomášová) až po úvahu o genius loci a vzťahoch mesta Stropkov s okolím (čo je jeden z troch textov J. Vencálka).

P. Kónya ako renomovaný historik na Slovensku si v prípade tohto kolektívneho diela vzal na svoje plecia rolu tiež zostavovateľa. Patrí mu autorstvo siedmich kapitol, napr. Stropkov v stredoveku, Obec Bokša do roku 1918. M. Belej sa podpísal pod autorstvo piatich kapitol – počnúc charakteristikou Stropkova v predmníchovskom Československu a končiac Sondami do politického a spoločensko-kultúrneho života Stropkova od roku 1990.

Kolektív autorov už takto spolupracoval na príprave a vydaní iných podobných publikácií o dejinách, napr. Sabinova, Michaloviec, Humenného, Sobraniec. Prípad knihy o komplexne poňatej histórii Stropkova je zaujímavý aj tým, že o tomto meste vyšla nie tak dávno (v roku 1994) iná publikácia od Jána Beňka a kol., čo je vlastne nepriama pochvala takéhoto prístupu samosprávnych orgánov mesta.

Pozitívne hodnotenie si zaslúži polygrafická úroveň celej tejto publikácie. Je dielom prešovskej firmy Polygraf Print, spol. s r. o.

V posledných rokoch vychádza priam nespočetné množstvo titulov mapujúcich dejiny jednotlivých obcí, mestečiek a miest, a to aj na východnom Slovensku. Stáva sa z toho pomaly norma, že každá usadlosť by mala mať prinajmenšom náčrt svojej histórie. *Dejiny Stropkova* sú v tomto rade jednou z vlajkových lodí. Ak už má mať zmysel vydávanie takýchto publikácií, tak potom na takejto alebo približne podob-

nej úrovni. Možno len plne súhlasiť so slovami zostavovateľa z úvodu publikácie o ciele takýchto edičných činov: „... je dôležité, aby sa moderne, vedecky spracované dejiny miest dostali čím skôr do školskej praxe a stali sa súčasťou výučbového procesu na základných a stredných školách v konkrétnom meste alebo obci a mohli tak prevziať svoj podiel na formovaní historického, národného a štátneho povedomia mladej generácie.“

Pre úplnosť: Kniha *Dejiny Stropkova* sa stala laureátom v poradí ôsmeho ročníka literárno-čitateľskej súťaže Kniha Prešovského samosprávneho kraja za rok 2024. Prvenstvo v hodnotení odbornou porotou sa jej ušlo v kategórii Náučná literatúra. Slávnosť s udelením ocenení autorom sa konala v pondelok 29. septembra 2025 v priestoroch Krajskej knižnice Pavla Országha Hviezdoslava v Prešove.

Nadežda Jurčišinová